

Rolnummers 2102 en 2103
Arrest nr. 78/2002 van 8 mei 2002

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vragen betreffende artikel 20 van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het « handvest » van de sociaal verzekerde, gesteld door het Arbeidshof te Luik.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters M. Melchior en A. Arts, en de rechters L. François, P. Martens, R. Henneuse, M. Bossuyt, L. Lavrysen, A. Alen, J.-P. Moerman en E. Derycke, bijgestaan door de griffier L. Potoms, onder voorzitterschap van voorzitter M. Melchior,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vragen*

Bij arresten van 19 december 2000 in zake het Fonds voor de Beroepsziekten respectievelijk tegen L. Vendrame en G. Markopoulos, waarvan de expedities ter griffie van het Arbitragehof zijn ingekomen op 27 december 2000, heeft het Arbeidshof te Luik de volgende prejudiciële vragen gesteld :

« 1. Schendt artikel 20 van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het ‘ handvest ’ van de sociaal verzekerde, in het kader van de op 3 juni 1970 gecoördineerde wetten betreffende de schadeloosstelling voor beroepsziekten, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in voorkomend geval in samenhang gelezen met artikel 6 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, indien het in die zin wordt geïnterpreteerd :

- dat het voor het recht op verwijlntresten slechts van toepassing is op de sociaal verzekerde rechthebbenden die de toekenning van die prestaties uitsluitend verkrijgen krachtens een administratieve beslissing van het Fonds voor de Beroepsziekten,

- met uitsluiting van diegenen die gedwongen zijn in rechte te treden voor de gerechtelijke instanties en wier prestaties zullen worden uitbetaald ter uitvoering van een uitvoerbare gerechtelijke beslissing waarbij de administratieve beslissing tot weigering om de verzwaring van de arbeidsongeschiktheid te erkennen, teniet wordt gedaan, zodat de verwijlntresten verschuldigd zijn met toepassing van artikel 1153 van het Burgerlijk Wetboek, en niet vanaf de datum van opeisbaarheid die in beginsel in het handvest van de sociaal verzekerde in aanmerking wordt genomen ?

2. Schendt artikel 20 van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het ‘ handvest ’ van de sociaal verzekerde, in het kader van de op 3 juni 1970 gecoördineerde wetten betreffende de schadeloosstelling voor beroepsziekten, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in voorkomend geval in samenhang gelezen met artikel 6 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, indien het in die zin wordt geïnterpreteerd :

- dat het voor het recht op verwijlntresten slechts van toepassing is op de sociaal verzekerde rechthebbenden die de toekenning van die prestaties uitsluitend verkrijgen krachtens een administratieve beslissing van het Fonds voor de Beroepsziekten,

- met uitsluiting van diegenen die gedwongen zijn in rechte te treden voor de gerechtelijke instanties en wier prestaties zullen worden uitbetaald ter uitvoering van een uitvoerbare gerechtelijke beslissing waarbij de administratieve beslissing teniet wordt gedaan, te dezen een beslissing tot toekenning waarbij niet de volledige verzwaring van de arbeidsongeschiktheid van de werknemer wordt erkend, zodat de verwijlntresten verschuldigd zijn met toepassing van artikel 1153 van het Burgerlijk Wetboek ? »

II. *De feiten en de rechtspleging in de bodemgeshillen*

Bij vonnis van 10 mei 1993 van de Arbeidsrechtbank te Luik wordt L. Vendrame met ingang van 30 september 1992 een graad van volledige blijvende arbeidsongeschiktheid van 6 pct. toegekend.

In 1994 dient L. Vendrame een verzoek tot herziening van dat percentage in. Dat verzoek wordt op 12 september 1997 door het Fonds voor de Beroepsziekten verworpen.

Op 2 februari 1998 maakt de werknemer de zaak aanhangig bij de Arbeidsrechtbank te Luik met het oog op de betwisting van de beslissing van het Fonds voor de Beroepsziekten. De Arbeidsrechtbank verklaart de vordering gegrond en veroordeelt het Fonds tot betaling van de wettelijke vergoedingen voor de beroepsziekte op basis van een volledige blijvende arbeidsongeschiktheid van 7 pct. vanaf 22 september 1994 en van 10 pct. vanaf 18 november 1998, naast de gerechtelijke en de wettelijke intresten op de verschuldigde en vervallen vergoedingen.

Tegen het vonnis van de Arbeidsrechtbank tekent het Fonds voor de Beroepsziekten beroep aan bij de verwijzende rechter.

Dat zijn de feiten in de zaak nr. 2102.

In de zaak nr. 2103 betreffen de feiten van de rechtspleging voor de verwijzende rechter G. Markopoulos, aan wie bij vonnis van 14 mei 1990 een volledige arbeidsongeschiktheid van 5 pct. wordt toegekend.

Bij beslissing van 16 september 1998 kent het Fonds voor de Beroepsziekten de werknemer een graad van volledige blijvende arbeidsongeschiktheid van 8 pct. vanaf 8 december 1997 toe. G. Markopoulos maakt op 18 februari 1999 de zaak aanhangig bij de Arbeidsrechtbank te Luik en vordert een graad van blijvende arbeidsongeschiktheid van 11 pct. vanaf 8 december 1997. De Rechtbank willigt zijn vordering in en veroordeelt het Fonds voor de Beroepsziekten tot betaling van de vergoedingen, naast de gerechtelijke en de wettelijke intresten op de verschuldigde achterstallige vergoedingen vanaf hun respectieve data van eisbaarheid.

Het Fonds tekent beroep aan en betwist enkel het punt van de verwijlintresten, waarbij het aanvoert dat die, ter uitvoering van artikel 1153 van het Burgerlijk Wetboek, enkel vanaf de gedinginleidende dagvaarding, te dezen vanaf 18 februari 1999, verschuldigd zouden zijn.

In beide aan de verwijzende rechter voorgelegde zaken voert het Fonds voor de Beroepsziekten aan dat voor de berekening van de wettelijke intresten niet artikel 20 van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het « handvest » van de sociaal verzekerde, doch artikel 1153 van het Burgerlijk Wetboek dient te worden toegepast. Immers, het voormelde artikel 20 zou enkel van toepassing zijn in het geval van een administratieve procedure en niet in het geval van een gerechtelijke procedure.

Met toepassing van artikel 1153 van het Burgerlijk Wetboek is de datum van ingang van de verwijlintresten de datum van de gedinginleidende dagvaarding in eerste aanleg, dit is 2 februari 1998.

Het blijkt dat, indien artikel 20 van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het « handvest » van de sociaal verzekerde werd toegepast, de datum van ingang van de verwijlintresten daarentegen de datum van eisbaarheid van de verschuldigde en vervallen prestaties zou zijn, wat voor de sociaal verzekerden een gunstiger regeling vormt.

Uit die interpretatie leidt de rechter af dat indien artikel 20 van de wet van 11 april 1995 niet van toepassing was in het geval van een gerechtelijk beroep, die omstandigheid tot gevolg zou hebben dat de intresten zouden worden beperkt tot de gemeenrechtelijke intresten, waardoor aldus de sociaal verzekerde rechthebbenden de gunstigere regeling van de wet van 11 april 1995 zou worden ontzegd. Hieruit zou een verschil in behandeling volgen tussen twee categorieën van werknemers, te dezen de werknemers die ter uitvoering van een administratieve beslissing van het Fonds voor de Beroepsziekten prestaties genieten en de werknemers die ter uitvoering van een gerechtelijke beslissing prestaties genieten.

Het Arbeidshof te Luik nodigt het Hof uit zich uit te spreken over de bestaanbaarheid met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in voorkomend geval in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, van artikel 20 van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het « handvest » van de sociaal verzekerde, in die zin geïnterpreteerd dat het enkel van toepassing zou zijn op de sociaal verzekerden die ter uitvoering van een administratieve beslissing verwijlintresten ontvangen.

In beide zaken wordt een identieke vraag gesteld.

III. De rechtspleging voor het Hof

Bij beschikkingen van 27 december 2000 heeft de voorzitter in functie de rechters van de respectieve zetels aangewezen overeenkomstig de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben geoordeeld dat er geen aanleiding was om in die zaken artikel 71 of 72 van de organieke wet toe te passen.

Bij beschikking van 25 januari 2001 heeft het Hof de zaken samengevoegd.

Van de verwijzingsbeslissingen is kennisgegeven overeenkomstig artikel 77 van de organieke wet bij op 8 februari 2001 ter post aangetekende brieven.

Het bij artikel 74 van de organieke wet voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 24 februari 2001.

Bij beschikkingen van 20 maart, 22 mei en 26 september 2001 heeft het Hof de zetel aangevuld respectievelijk met de rechters A. Alen, J.-P. Moerman en E. Derycke.

Memories zijn ingediend door :

- het Fonds voor de Beroepsziekten, waarvan de zetel is gevestigd te 1210 Brussel, Sterrenkundelaan 1, in de zaak nr. 2102, bij op 21 maart 2001 ter post aangetekende brief;
- het Fonds voor de Beroepsziekten, waarvan de zetel is gevestigd te 1210 Brussel, Sterrenkundelaan 1, in de zaak nr. 2103, bij op 21 maart 2001 ter post aangetekende brief;
- de Ministerraad, Wetstraat 16, 1000 Brussel, bij op 26 maart 2001 ter post aangetekende brief.

Van die memories is kennisgegeven overeenkomstig artikel 89 van de organieke wet bij op 9 april 2001 ter post aangetekende brieven.

Bij beschikkingen van 29 mei 2001 en 29 november 2001 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen, verlengd tot respectievelijk 27 december 2001 en 27 juni 2002.

Bij beschikking van 30 januari 2002 heeft voorzitter M. Melchior de zaken voorgelegd aan het Hof in voltallige zitting.

Bij beschikking van dezelfde dag heeft het Hof de zaken in gereedheid verklaard en de dag van de terechtzitting bepaald op 19 februari 2002.

Van die beschikking is kennisgegeven aan de partijen en hun advocaten bij op 31 januari 2002 ter post aangetekende brieven.

Op de openbare terechtzitting van 19 februari 2002 :

- zijn verschenen :
 - . Mr. D. Drion, advocaat bij de balie te Luik, voor het Fonds voor de Beroepsziekten, in de zaken nrs. 2102 en 2103;
 - . Mr. J.-M. Wolter, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad;
- hebben de rechters-verslaggevers J.-P. Moerman en E. Derycke verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- zijn de zaken in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de artikelen 62 en volgende van de organieke wet, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

IV. *In rechte*

- A -

Memorie van het Fonds voor de Beroepsziekten

A.1.1. Eerst brengt het Fonds voor de Beroepsziekten in herinnering dat overeenkomstig artikel 2, 8°, van het Handvest van de sociaal verzekerde de in het Handvest beoogde beslissing wordt omschreven als de eenzijdige rechtshandeling met individuele strekking die uitgaat van een instelling van sociale zekerheid en die beoogt rechtsgevolgen te hebben voor een of meer sociaal verzekerden. Die omschrijving vormt precies de hoeksteen van de artikelen 10 en 12 van het Handvest, waarin de termijnen voor het nemen van een beslissing en voor de uitvoering ervan worden vastgelegd. Artikel 20 van het Handvest, van zijn kant, verwijst naar de twee voormelde bepalingen.

A.1.2. Vervolgens wordt in herinnering gebracht welke doelstelling de wetgever voor ogen had bij de invoering van de in de artikelen 10 en 12 van het Handvest opgelegde termijnen. De bedoeling is dat de instelling van sociale zekerheid zorgt voor een snelle afwerking van de indiening van een verzoek alsmede van de uitvoering van een beslissing tot toekenning waarbij dat verzoek wordt ingewilligd.

A.1.3. Er wordt staande gehouden dat de vereiste dat binnen de door het Handvest opgelegde termijn een perfecte en niet voor kritiek vatbare beslissing wordt genomen, erop zou neerkomen dat aan de wettekst een bijkomende voorwaarde wordt toegevoegd.

Artikel 1153 zou dus van toepassing moeten zijn in het kader van een gerechtelijke procedure bij ontstentenis van een specifieke bepaling in de wet betreffende de beroepsziekten.

A.1.4. Daarna onderzoekt het Fonds voor de Beroepsziekten het verschil in behandeling dat uit artikel 20 van de wet van 11 april 1995 zou voortvloeien.

Er wordt beweerd dat de rechtscolleges niet aan de in het voormelde artikel 20 bedoelde sanctie zouden kunnen worden onderworpen. Zodra de gerechtelijke procedure is ingesteld, zou die de administratieve procedure vervangen. Bijgevolg zou geen sprake meer zijn van het toepassen van een sanctie voor het eventuele stilzitten van de administratie. Immers, de administratie is niet langer meester over de procedure in dat stadium. Het verschil in behandeling dat tussen de gerechtelijke procedure en de administratieve procedure wordt gemaakt, zou dus volledig verantwoord zijn, des te meer daar de sociaal verzekerde in het kader van de gerechtelijke procedure, in tegenstelling tot de administratieve procedure, - net zoals de administratie - een van de actoren van de procedure is.

Memorie van de Ministerraad

A.2.1. Eerst brengt de Ministerraad het wettelijke kader van de vergoeding voor de schade voortvloeiend uit beroepsziekten in herinnering.

De Ministerraad onderstreept dat in de regeling van de beroepsziekten geen enkele bijzondere bepaling betreffende de intrestberekening bestaat, in tegenstelling tot andere regelingen zoals die van artikel 42, derde lid, van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, dat bepaalt dat op de uitkeringen van rechtswege intrest is verschuldigd vanaf het ogenblik waarop zij eisbaar worden.

De Ministerraad herinnert echter eraan dat ingevolge de wet van 11 april 1995 termijnen van orde werden ingevoerd, waarbinnen de instelling van sociale zekerheid uitspraak moet doen. Die wet, alsook de wijzigende bepalingen ervan, zijn op 1 januari 1997 in werking getreden.

Uit de artikelen 12, 20 en 23 van de wet van 11 april 1995 leidt de Ministerraad af dat, voor zover de wettelijke termijnen worden nageleefd, de op de socialezekerheidsprestaties verschuldigde intresten niet eerder kunnen

beginnen te lopen dan vier maanden na de beslissing tot toekenning van die prestaties, voor zover die vervallen zijn. Artikel 20 zou niet aangeven op welke manier een gerechtelijke procedure de hierboven beschreven principes zou beïnvloeden.

A.2.2. Vervolgens definieert de Ministerraad de begrippen gerechtelijke, wettelijke, vergoedende en verwijlintresten. De Ministerraad verwijst ook naar de vaste rechtspraak van het Hof van Cassatie, volgens welke artikel 1153 van het Burgerlijk Wetboek zou slaan op alle verbintenissen tot betaling van een geldsom, al dan niet contractueel. Hieruit zou volgen dat wanneer de verbintenis betrekking heeft op de betaling van een geldsom, enkel de verwijlintresten wegens vertraging in de uitvoering mogelijk zijn en dat de verbintenis van het Fonds voor de Beroepsziekten tot toekenning van vergoedingen als een dergelijke verbintenis moet worden beschouwd.

A.2.3. De Ministerraad werpt daarna het probleem op van de eisbaarheid van de in het geding zijnde verbintenissen, bij ontstentenis van een bijzondere bepaling waardoor de intresten van rechtswege vanaf een bepaalde datum beginnen te lopen. De Ministerraad leidt uit verschillende arresten van het Hof van Cassatie af dat de datum van eisbaarheid van welke vergoeding ook de datum is waarop de schuldenaar ertoe gehouden is de bij de wet bedoelde vergoedingen te betalen, wat bij een gerechtelijke procedure na een administratieve fase waarmee het slachtoffer geen genoegen neemt, enkel het geval zal zijn wanneer de arbeidsrechtbank of het arbeidshof bij een uitvoerbaar geworden beslissing uitspraak heeft gedaan in de door het slachtoffer gewenste zin. Met toepassing van artikel 1153 van het Burgerlijk Wetboek zouden de gerechtelijke verwijlintresten dus eisbaar zijn vanaf de aanmaning, ofwel vanaf het verzoekschrift, ofwel vanaf de gedinginleidende dagvaarding.

A.2.4. In vierde instantie gaat de Ministerraad na of de wet van 11 april 1995 die situatie heeft gewijzigd zodanig dat artikel 1153 van het Burgerlijk Wetboek niet meer van toepassing zou zijn. De Ministerraad onderstreept dat artikel 20 van de wet niet van toepassing is – wat de parlementaire voorbereiding van de wet bevestigt – op de gerechtelijke fase van de beslissing die het voordeel van een vergoeding zou toekennen of weigeren.

Bijgevolg zou moeten worden verwezen naar de rechtspraak van het Hof van Cassatie, volgens welke men bij gebreke van een uitdrukkelijk bepaalde datum van eisbaarheid ervan moet uitgaan dat die datum in het geval van een gerechtelijke betwisting volgt uit de uitvoerbare beslissing die het mogelijk zou maken het slachtoffer intresten vanaf de gedinginleidende akte toe te kennen.

De Ministerraad voert ook aan dat die analyse wordt bevestigd door de parlementaire voorbereiding van de wet, en meer bepaald door de wil van de wetgever die erin bestond de sociaal verzekerde te beschermen tegen de eventuele traagheid van de administratie. Die interpretatie zou eveneens worden bevestigd door een ministeriële omzendbrief van 17 september 1998.

A.2.5. De Ministerraad herinnert tevens aan het feit dat de verwijlintresten niet vereisen dat een fout wordt aangetoond, maar enkel dat de hoofdverbintenis pas na de datum van eisbaarheid werd uitgevoerd. De Ministerraad herinnert ook eraan dat vóór de toepassing van de wet van 11 april 1995 en bij ontstentenis van een termijn voor de administratie om uitspraak te doen, de eisbaarheid van de vergoeding afhankelijk was van de duur van de administratieve procedure. Toch belette niets vast te stellen dat de administratie in dat geval een fout beging door traag te handelen.

Uit die elementen leidt de Ministerraad af dat het beginsel van behoorlijk bestuur het nog steeds mogelijk maakt het gedrag van de administratie wegens niet-naleving van de in artikel 10 van de wet opgelegde termijn van orde te bestraffen. Immers, de administratie kan niet verder gaan dan een zekere « redelijkerwijze aanvaardbare » termijn. Bijgevolg kunnen altijd vergoedende intresten worden toegekend in het geval van een fout van de administratie.

Die overwegingen strekken ertoe aan te tonen dat, in tegenstelling tot wat de verwijzende rechter beweert, de instelling van sociale zekerheid geen enkel belang erbij zou hebben, in geval van vertraging bij het onderzoek van het dossier of de uitbetaling van de prestatie, een beslissing tot gehele of gedeeltelijke weigering te nemen in plaats van de sociaal verzekerde toe te kennen wat hem toekomt. Immers, dat gedrag zou foutief zijn, voor zover het beginsel van behoorlijk bestuur niet zou zijn nageleefd en het gedrag van de administratie door machtsafwendings zou zijn gekenmerkt, zodat vergoedende intresten verschuldigd zouden zijn.

A.2.6. De Ministerraad onderscheidt ook verschillende situaties waarin sociaal verzekerden zich kunnen bevinden.

De eerste situatie is die van de sociaal verzekerde die binnen de wettelijke termijnen een beslissing ontvangt waarmee hij instemt, en aan wie geen enkele intrest verschuldigd is.

Vervolgens is er de situatie van de sociaal verzekerde die een beslissing ontvangt waarmee hij instemt, doch buiten de wettelijke termijnen. In dat geval zouden met toepassing van artikel 20 van de wet van 11 april 1995 van rechtswege verwijlntresten verschuldigd zijn.

Dan is er de situatie van de sociaal verzekerde die een beslissing van het Fonds voor de Beroepsziekten ontvangt, waarbij het Fonds zich beroept op de onmogelijkheid om binnen de termijnen uitspraak te doen. In dat geval zouden vergoedende intresten verschuldigd zijn wegens een fout begaan door de administratie, vanaf de datum van het verstrijken van de termijn van vier maanden om uitspraak te doen.

Dan is er de situatie van de sociaal verzekerde die een beslissing ontvangt die hij betwist, en die binnen de wettelijke termijnen werd genomen. Indien die beslissing ongedaan wordt gemaakt, zouden verwijlntresten verschuldigd zijn vanaf het verzoekschrift of de gedinginleidende dagvaarding, met toepassing van artikel 1153 van het Burgerlijk Wetboek. De Ministerraad beweert dat in dat geval de sociaal verzekerde die snel zou hebben gehandeld, eventueel meer intresten zou krijgen dan die waarop hij recht zou hebben gehad indien de administratie de beslissing in dezelfde zin als de rechtbank had genomen, aangezien die prestaties binnen vier maanden hadden kunnen worden uitbetaald en pas vanaf het verstrijken van die termijn intrest zouden hebben opgebracht.

Ten slotte is er de situatie van de sociaal verzekerde die langs gerechtelijke weg de beslissing betwist, waarvan hem buiten de termijn van vier maanden kennis werd gegeven zonder enige verklaring voor die vertraging. In dat geval zou hij verwijlntresten en vergoedende intresten ontvangen.

De Ministerraad besluit hieruit dat, hoewel verschillen in behandeling bestaan tussen de voormelde categorieën van sociaal verzekerden, die verschillen wat de verwijlntresten betreft zo onbeduidend zijn dat ze geen discriminaties zouden kunnen opleveren.

- B -

B.1. In de prejudiciële vragen die het Arbeidshof te Luik in beide zaken heeft gesteld, wordt het Hof verzocht zich uit te spreken over de bestaanbaarheid met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in voorkomend geval in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, van artikel 20 van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het « handvest » van de sociaal verzekerde, in die zin geïnterpreteerd dat het voor het recht op verwijlntresten slechts van toepassing is op de sociaal verzekerde rechthebbenden die de toekenning van die prestaties verkrijgen krachtens een administratieve beslissing van het Fonds voor de Beroepsziekten, met uitsluiting van diegenen wier prestaties zullen worden uitbetaald ter uitvoering van een uitvoerbare rechterlijke beslissing waarbij de administratieve beslissing teniet wordt gedaan, zodat de verwijlntresten alsdan verschuldigd zijn met toepassing van artikel 1153 van het Burgerlijk Wetboek.

B.2.1. Artikel 20 van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het « handvest » van de sociaal verzekerde bepaalt :

« Onverminderd gunstiger wettelijke of reglementaire bepalingen en de bepalingen van de wet van 25 juli 1994 tot wijziging van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan gehandicapten met het oog op een snellere afwerking van de dossiers, brengen de prestaties, enkel voor de rechthebbenden-sociaal verzekerden, van rechtswege interest op vanaf hun opeisbaarheid en ten vroegste vanaf de datum voortvloeiend uit artikel 12. Indien de beslissing tot toekenning genomen werd met een vertraging die te wijten is aan een instelling van sociale zekerheid is de interest evenwel verschuldigd vanaf het verstrijken van de in artikel 10 bedoelde termijn en ten vroegste vanaf de datum waarop de prestatie ingaat.

[...] »

De in artikel 20 bedoelde beslissing wordt in artikel 2, 8°, van dezelfde wet omschreven als :

« de eenzijdige rechtshandeling met individuele strekking die uitgaat van een instelling van sociale zekerheid en die beoogt rechtsgevolgen te hebben voor één of meer sociaal verzekerden ».

Artikel 1153 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt :

« Inzake verbintenissen die alleen betrekking hebben op het betalen van een bepaalde geldsom, bestaat de schadevergoeding wegens vertraging in de uitvoering nooit in iets anders dan in de wettelijke interest, behoudens de bij de wet gestelde uitzonderingen.

Die schadevergoeding is verschuldigd zonder dat de schuldeiser enig verlies hoeft te bewijzen.

Zij is verschuldigd te rekenen van de dag der aanmaning tot betaling, behalve ingeval de wet ze van rechtswege doet lopen.

Indien er opzet van de schuldenaar is, kan de schadevergoeding de wettelijke interest te boven gaan. »

B.2.2. De verwijlntrest is bedoeld als vergoeding van de schade die de schuldeiser heeft geleden wegens vertraging in de uitvoering door de schuldenaar van zijn verbintenis om de verschuldigde geldsom te betalen.

B.3. Volgens de verwijzende rechter zou artikel 20 van de wet van 11 april 1995 enkel van toepassing zijn op de sociaal verzekerde rechthebbenden die de toekenning van hun prestaties hebben gekregen na afloop van een administratieve procedure waarbij het geschil niet bij de rechter aanhangig werd gemaakt.

Bijgevolg zou het gemeen recht opnieuw van toepassing zijn wanneer een gerechtelijke procedure wordt gestart ofwel omdat de toekenning van prestaties door de instelling van sociale zekerheid werd geweigerd, ofwel omdat die prestaties slechts gedeeltelijk werden toegekend.

De aanmaning tot betaling is één van de toepassingsvoorwaarden van artikel 1153 van het Burgerlijk Wetboek. Vanaf die datum beginnen de verwijlntresten te lopen. Uit de vaste rechtspraak van het Hof van Cassatie volgt dat een vordering in rechte als een aanmaning tot betaling in de zin van het voormelde artikel 1153 geldt.

De sociaal verzekerde rechthebbenden die een gerechtelijk beroep instellen, zouden bijgevolg worden gediscrimineerd in vergelijking met diegenen die een gunstige administratieve beslissing verkrijgen, want de verwijlntrest ten gunste van de eerstgenoemden zou pas beginnen te lopen vanaf de datum van de gedinginleidende akte. Indien daarentegen van artikel 20 van de wet van 11 april 1995 toepassing werd gemaakt, zou die intrest, in de aan de verwijzende rechter voorgelegde zaken, vanaf een vroegere datum dan de datum van die akte beginnen te lopen.

B.4. De grondwettelijke regels van de gelijkheid en de niet-discriminatie sluiten niet uit dat een verschil in behandeling tussen categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is.

Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

B.5. Het verschil in behandeling dat op het vlak van het recht op de verwijlntresten bestaat tussen de sociaal verzekerde rechthebbenden die de toekenning van prestaties krachtens een administratieve beslissing van het Fonds voor de Beroepsziekten verkrijgen, enerzijds, en diegenen wier prestaties worden uitbetaald ter uitvoering van een uitvoerbare rechterlijke beslissing waarbij de administratieve beslissing van dat Fonds teniet wordt gedaan, anderzijds, berust op een objectief criterium : het al dan niet bestaan van een door de sociaal verzekerde rechthebbende ingespannen gerechtelijke procedure.

B.6.1. Het is in het licht van de doelstellingen van de wetgever evenwel niet ter zake dienend de sociaal verzekerde rechthebbenden op verschillende wijze te behandelen naargelang de prestaties hun worden toegekend ter uitvoering van een administratieve beslissing of van een rechterlijke beslissing.

B.6.2. Door ten gunste van de sociaal verzekerden verwijlintresten in te voeren wou de wetgever « een algemeen en gezond principe » bevestigen teneinde « de gerechtigde [te] beschermen tegen de traagheid van de administratieve diensten, zodat die aangespoord wordt de eigen werking te verbeteren » (*Parl. St.*, Kamer, 1991-1992, nr. 353/1, p. 7).

B.6.3. Aangezien de verwijlintresten strekken tot het herstel van de schade die wegens de vertraging in de uitvoering van een verbintenis wordt geleden, verantwoordt niets dat de sociaal verzekerde die nadeel heeft van een vergissing van het bestuur, verschillend wordt behandeld ten opzichte van diegene die door vertraging bij het bestuur schade lijdt.

B.7. Uit hetgeen voorafgaat vloeit voort dat artikel 20 van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het « handvest » van de sociaal verzekerde, in die zin geïnterpreteerd dat het niet van toepassing is op de sociaal verzekerde rechthebbenden wier prestaties worden uitbetaald ter uitvoering van een uitvoerbare rechterlijke beslissing waarbij de administratieve beslissing tot weigering van erkenning van de verzwaring van de arbeidsongeschiktheid teniet wordt gedaan, niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

B.8. Wanneer het Hof heeft vastgesteld dat de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, afzonderlijk genomen, geschonden zijn, is er geen aanleiding om bovendien te onderzoeken of, zoals in de prejudiciële vraag is voorgesteld, die grondwettelijke bepalingen, gelezen in samenhang met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, zijn geschonden en daarbij uit te maken of die bepaling te dezen wel van toepassing is.

B.9. Het Hof stelt vast dat aan artikel 20 van de wet van 11 april 1995 een andere interpretatie kan worden gegeven. Volgens die interpretatie valt het in artikel 20 vervatte begrip « opeisbaarheid » samen met het ontstaan van het recht, zodat de verwijlintresten beginnen te lopen vanaf de datum waarop het recht op de prestaties is ontstaan, dat wil zeggen de datum waarop de prestaties hadden moeten worden uitbetaald.

B.10. In die interpretatie bestaat het in de prejudiciële vragen aangevoerde verschil in behandeling niet: de sociaal verzekerde rechthebbenden kunnen, op dezelfde datum, aanspraak maken op verwijlrenten op de hun verschuldigde prestaties, ongeacht of die ter uitvoering van een administratieve beslissing of van een rechterlijke beslissing worden toegekend.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

- Artikel 20 van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het « handvest » van de sociaal verzekerde schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, wanneer het in die zin wordt geïnterpreteerd dat het niet van toepassing is op de sociaal verzekerde rechthebbenden wier prestaties worden uitbetaald ter uitvoering van een uitvoerbare rechterlijke beslissing waarbij de administratieve beslissing tot weigering van erkenning van de verzwaring van de arbeidsongeschiktheid teniet wordt gedaan.

- Dezelfde bepaling schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet, wanneer zij in die zin wordt geïnterpreteerd dat zij van toepassing is op de sociaal verzekerde rechthebbenden wier prestaties worden uitbetaald ter uitvoering van een uitvoerbare rechterlijke beslissing waarbij de administratieve beslissing tot weigering van erkenning van de verzwaring van de arbeidsongeschiktheid teniet wordt gedaan.

Aldus uitgesproken in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 8 mei 2002.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

M. Melchior